

**CSEHBÁNYA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLET
2/2001. (III. 1.) ÖKR. SZ. RENDELETE A
KÖZMŰVELŐDÉS HELYI SZABÁLYAIRÓL**

A rendelet kihirdetve: 2001. március 1.

Rendelet száma: 2/2001 (III.1.)

Csehbánya Község Önkormányzat Képviselő-testülete -a többször módosított- 1990.évi LXV.törvény 16.§. (1) bekezdésében és a Kulturális javak védelméről és muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997.évi CXL.törvény 77. §-ában kapott felhatalmazás alapján a helyi közművelődésről az alábbi önkormányzati rendeletet alkotja.

I. fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed Csehbánya község közigazgatási területén a közművelődésben résztvevő valamennyi természetes és jogi személyre.
- (2) A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek. A közművelődési tevékenység támogatása közcél.
- (3) Csehbánya Község Önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység biztosítása.
Az önkormányzat, mint a helyi kulturális intézmények fenntartója biztosítja, hogy a lakosság megfelelő rendszerességgel és időtartamban vehesse igénybe a Kultúrházat és a községi könyvtárat.
- (4) A helyi közművelődés egészét Csehbányán a könyvtár, valamint a Kultúrházat tevékenysége képezi.
- (5) E rendelet ösztönzi Csehbánya polgárainak művelődési igényeit, segíti önszerveződési formáit, tiszteli és támogatja a hagyományokat, és a hagyományélesztő kezdeményezéseket, a település múltját, jelenét feltáró és dokumentáló honismereti tevékenységet, esélyegyenlőséget teremt arra, hogy valamennyi lakos művelődjön, és igénybe vehesse a közművelődési szolgáltatásokat.
Biztosítja a szabadidő eltöltésének hasznos és kulturált lehetőségét.

II. fejezet

Csehbánya község kulturális életének helyzetelemzése

2. § (1) **Természeti környezet:** Csehbánya egy kis település a Magas-Bakonyban, megkapóan szép környezetben, a Torna-patak erdőktől övezett völgyében fekszik. A faluba aszfaltos út vezet, mely Városlódnél ágazik le a 8. sz. főútról. Az autóbuszok Csehbányán megfordulnak. A közeli Farkasgyepű és Németbánya csak földúton közelíthető meg. A csendes, nyugodt vidék sok turistát vonz a településre.

(2) Társadalmi környezet:

A helyi foglalkoztatottság: 2 %
munkanélküliség: 1,5 %

A községben etnikai kisebbséghez tartozó lakost nem tartanak nyilván.

(3) Gazdasági környezet: Településtörténeti adatok jelzik, hogy a község társadalmi-gazdasági életének alakulásában a történelem folyamán meghatározó jelentőségű volt Városlődhez való közelsége. A 18. században Városlőd pusztája volt. Jelenleg is sokan dolgoznak Városlődön. A legtöbben azonban a Herendi Porcelángyárnál állnak alkalmazásban.

- mezőgazdasági termelés:
 - településen élők saját területen végzett mezőgazdasági tevékenysége
- üzemek:
 - Cse-Fa Bt., Csehbánya, Újtelep u. 40.
- kereskedelmi egység:
 - Vegyesbolt, Csehbánya, Fő u. 40.
- vendéglátó egység:
 - Italbolt, Csehbánya, Fő u. 40.

Csehbánya község vállalkozóinak listáját az 1.sz. melléklet tartalmazza.

- szellemi munka foglalkoztatási aránya 2,5 %
- közintézmények jellege: - egészségügyi intézmény
- művelődési intézmények

(4) Egyéb művi környezet:

a.) Kultúra intézményei:

- Kultúrház Csehbánya, Fő u. 39.
- Könyvtár Csehbánya, Fő u. 39.

b.) Egészségügy intézménye:

- Háziorvosi szolgálat rendelője Csehbánya, Fő u. 39.

c.) Közigazgatás:

- Városlőd-Csehbánya Körjegyzőség

d.) Közlekedés:

- A település csak közúton közelíthető meg.

e.) Idegenforgalom:

A településen található a Veszprémi Egyetem kulcsosháza, mely lehetséges turistaszálláshely.

f.) Mezőgazdaság és ipar infrastruktúrája:

Elektromos ipari áram, vízellátás, telefon, valamint megközelítésükhöz közút jelenleg is biztosított.

g.) Településszerkezet:

- Település közigazgatási területe: 1282 ha

Ezen belül: belterület: 67 ha

külterület: 1215 ha

- település jellege: község

- település típusa: falu

A falu életének szervezését és irányítását Csehbánya Község Önkormányzata végzi, míg a lakosságot érintő alapellátási feladatok biztosítására, település igazgatási, pénzügyi feladatainak bonyolítására és végrehajtására Városlőd Község Önkormányzatával körjegyzőséget működtet.

h.) Település demográfiai jellemzői

Csehbánya település történetének kezdete 1761-re, az üveghuta alapításának időpontjához köthető. Eddigi kutatások eredménye szerint az üveghuta 1760-1796 között működött.

Miután 1796-ban püspöki utasításra, feltehetően az erdők védelmében, be kellett fejezni az üvegekészítést, a munkások egy része Németbányára, Lókútra, Pénzeskútra költözött, de a település Városlőd pusztájaként továbbra is megmaradt.

Az 1869-es népszámlálás idején viszont már önálló helység.

Csehbányáról 1963-1975 között történt az iskola fokozatos bekörzetesítése Városlődre. A csehbányai gyerekek ma Városlődre járnak óvodába és iskolába is.

A község lakosság száma az 1940-es évek végéig egyenletesen emelkedett (1949-ben 405 fő), majd csökkent. Bár 1970-ben 420 lakosa van a községnek, megindult az előregedés. A folyamat okaként a munkahelyek közelébe történő elköltözés mellett megemlítendő, hogy Csehbánya közigazgatásilag 1990-ig Városlődhez tartozott, valamint az, hogy önálló iskolája 1975-ben megszűnt.

A népességcsökkenés mértéke 1970-1989 között 25,6 % volt. Az utóbbi öt évben (1996-2000) a lakosság számban ilyen nagymértékű csökkenés nem következett be, habár 1997-ben munkahelyi okok miatt 3 család kényszerült arra, hogy elköltözzön Csehbányáról. A 2000. évben a településre 5 fő költözött.

A lakosság legnagyobb része nyugdíjas. Mint minden kistelepülésen nálunk is az elöregedés jelei mutatkoznak.

Lélekszám: 278 fő

- Ezen belül: - Korcsoportok és nemek szerinti megoszlás

Korcsoportok	Férfi (%)	Nő (%)	Összesen (%)
0-14 éves	6,8	7,9	14,7
15-39 éves	14,4	12,2	26,6
40-59 éves	11,5	13,7	25,2
60 év feletti	14,8	18,7	33,5
Összesen	47,5	52,5	100

- Iskolás és időskorúak aránya: 48 %
- Egyetemet, főiskolát végzettek száma: 3 fő (1,08 %)
- Középiskolát végzettek száma: 67 fő (24 %)
- Általános iskolát végzettek száma: 190 fő (68 %)
- Élveszületések száma: 3 fő
- Házasságkötések száma: -
- Halálozások száma: 1 fő
- Elvándorlás:-
- Bevándorlás: 5 fő

i.) Gazdasági foglalkoztatás helyzete:

- Ipar: 56 %
- Mezőgazdaság: 27,5 %
- Szolgáltató tevékenység: 15 %
- Munkanélküliség aránya: 1,5 %

j.) Természeti és művi környezet:

- Település földrajzi adottságai: 2. §. (1) bekezdése tartalmazza
- Tájhasznosítás:
- Környezet és tájvédelem: Szemléletváltóztatás szükséges.
A kommunális szemét elszállítása 1990 óta biztosított
A szennyvízhálózat kiépítése jelenleg folyik.
- Közszolgáltató intézmények száma és lehetőségei: A szükségeszerű lakossági alapellátást Városlőd segítségével látja el a község, de sajnos nem a lakosság által kívántnak megfelelő szinten.
- Művelődési, kulturális és egyéb infrastruktúra: Kultúrház, Könyvtár az alapinfrastruktúrával rendelkezik, de sajnos a fűtés nem megoldott.

k.) Település jövőképe, a humánfejlesztés céljai:

A Kultúrházat képessé tenni olyan rendezvények, előadások lebonyolítására, amelyek a helyben élők életminőségének javításához hozzájárulnak, a lakosok szórakoztatását szolgálják, valamint az ifjúságot segítik tehetségük kibontakoztatásában. A könyvtár felújításával a helyi lakosság igényeinek kiszolgálása, még nagyobb olvasóközönség megnyerése, a fiatalok olvasókedvének növelése, az igényes művelődés feltételeinek megteremtése a cél.

Önkormányzat Településfejlesztési Terve:

Az aktuális módosításnál figyelemmel kell lenni arra, hogy a terv segítse elő és támogassa alá a helyi gazdaság erőforrásainak feltárását, majd hasznosítását. Természetszerűen elsősorban a privatizáció és a kárpótlás során kialakult mező-és erdőgazdálkodási viszonyokat kell figyelembe venni azzal, hogy az erre alapozható elsődleges fafeldolgozó tevékenység feltételei visszatükröződhessenek.

Képzési feltételek:

A településen általános iskola nem működik.

A település alacsony lakosságszáma, valamint a szomszéd település, Városlőd közelsége miatt továbbképzésre az ottani Művelődési Házban nyílik lehetőség megfelelő érdeklődés esetén.

Továbbtanulás középiskolai és felsőoktatási szinten a közvetlen környező városok (Veszprém, Ajka, Pápa), továbbá az ország területén található közép- és felsőoktatási intézmények biztosítják.

A helyben élők életésélyeinek, életminőségének javulását az időszakosan megrendezésre kerülő egészségügyi és egyéb tájékoztatások szolgálják.

Művelődési intézmények fejlesztése: A művelődési intézmények rossz körülményei miatt felújításra szükség van. A Kultúrház meszelése, valamint padlózatának burkolása, központi fűtés beszerelése szükséges. A könyvtárba polcok, valamint számítógép vásárlása, fűtés beszerelése lenne kívánatos.

1.) Település kulturális adottságai:

Csehbánya történetéről kevés információ áll rendelkezésre. Koppányi István nyugdíjas általános iskolai igazgató dolgozta fel Csehbánya történetét is „Városlőd története” című könyvében, mely könyv 1991-ben jelent meg.

Település művelődéstörténete:

- Kulturális hagyományai:

Városlőd és Csehbánya között csaknem félúton, alig száz méterre a bekötőúttól található a hajdani Hölgykő várának nyomai. A várat, mely a bakonyi erdőispánság egyik székhelye volt, először 1321-ben említik az oklevelek. Utolsó várnagya valószínűleg Giczi János volt. Nagy Lajos 1378-ban kelt oklevele már arról tesz említést, hogy a várat a Karthauzi szerzetesek kapták meg lebontásra a királytól. Köveiből épült fel a városlódi karthauzi kolostor. A hajdani várból ma már csak egy ciszterna nyomai láthatók. A sziklafalon emléktábla idézi az első bakonyi erdőispánságot.

- Néphagyományai:

Az 1990-es népszámláláson az akkori lakosok 48,8 %-a vallotta német nemzetiségűnek magát. Kívánatos lenne a polgárok kezdeményezésével kisebbségi önkormányzat alakítása. Nemzetiségi egyesület létrehozását is tervezzük.

Eredeti német szokások felelevenítése:

- Chriskindli járás szenteste
- Búcsú megtartása (szeptember 12-ét követő vasárnap)
- Szakrális szokások (Barka-, sonka-, búza-szentelés, Balázs áldás stb.)

Műemlékek, és műemlék jellegű épületek, értékek:

A településen műemlék nem található.

Helyi értéknek számít az Újtelep és a Fő utca közötti erdőben megbúvó kis kápolna, ami Mária tiszteletére épült búcsújáróhely.

A Fő utcában áll egy emlékmű, melyet az I., illetve a II. világháború áldozatainak emlékére avattak.

m.) Jelenlegi közművelődési tevékenység gyakorlása

A helyi fiatalság a 2001. évben aktív tevékenységbe fogott. A lakosság részére rendezvényeket szerveznek, előadásokat tartanak.

A városlódi Rozmaring néptánc együttesben is táncolnak néhányan fiataljaink közül. A városlódi vegyeskar is büszkélkedhet 3 csehbányai kórustaggal.

Öntevékeny közösség:

- Csehbánya Községért Közalapítvány

III. fejezet

A közművelődési rendelet célja

3. § Kiemelt célok

- 1.) A közösségi művelődéshez méltó, esztétikus környezet és infrastruktúra biztosítása. (Kultúrház és a könyvtár rekonstrukciója a költségvetés függvényében, pályázati lehetőségek kihasználása, saját rész biztosítása)
- 2.) A lakosság élet- és munkaképességének növelése, válságkezelési technikák fejlesztése.
- 3.) Képességfejlesztő lehetőségek biztosítása, humán erőforrás fejlesztése.
- 4.) A közművelődés közösségi színtere és a településen működő civil szervezet együttműködésének összehangolása.
- 5.) Az Önkormányzatnak, mint fenntartónak a szakmai és finanszírozási alapelveket tartalmazó feladatok meghatározása.
- 6.) Csehbánya hagyományainak, szokásainak ápolása. A helyi társadalom kiemelkedő közösségei, személyiségei szerepének növelése, a lokálpatriotizmus, a „gazdatudat”, a helyi értékek védelmének erősítése, a település-, környezetvédő, természetbarát közösségek szervezése, támogatása, helyi alapítványok, egyesületek, díjak alapítása.
- 7.) Az ifjúság kulturális életének fejlesztése, művelődési kezdeményezéseinek segítése, az időskorúak közművelődési lehetőségeinek, közösségi életének támogatása.
- 8.) Az ünnep örömeinek gazdagítása, amatőr művészeti körök, műhelyek, alkotótáborok létesítése, segítése, kiemelkedő tehetségű helyi alkotók erkölcsi támogatása, szórakozási és közösségi igények kielégítése a lehetőségek szerint.
- 9.) A nyilvános könyvtár ellátás működésének és fejlesztésének meghatározása
- 10.) Csehbánya természeti, környezeti, kulturális, közösségi értékeinek közismertté tétele, falunapok, kiállítások rendezése.
- 11.) Testvértelepülési kapcsolat kialakítása
- 12.) Helyben megszerkesztendő újságon keresztül a lakosság tájékoztatása a település rendezvényeiről, kulturális életéről, adott esetben környező településeken és városokban megrendezésre kerülő kulturális rendezvényekről.

IV. fejezet

Közművelődési feladatok ellátásának keretei, valamint finanszírozási formái

- 1. § (1)** Csehbánya községben a közművelődési feladatokat az önkormányzat látja el megbízási szerződéses jogviszonyban álló alkalmazott segítségével.
(szakfeladat)
- 2. § (1)** Csehbánya Község Önkormányzata a kulturális és közművelődési tevékenység végzéséhez szükséges személyi feltételeket a mindenkor hatályos jogszabályban meghatározott szinten biztosítja. Az ehhez kapcsolódó létszámkeretet tárgyévi költségvetési rendeletben állapítja meg.
- 3. § (1)** A közművelődési intézmény pénzügyi és gazdasági feladatait Városlőd-Csehbánya Körjegyzősége látja el.
- 4. § (1)** A Kultúrház és a Könyvtár működéséhez szükséges fedezetet Csehbánya Község Önkormányzata tárgyévi költségvetési rendeletében biztosítja.
Az Önkormányzat az adott költségvetési lehetőségein belül támogatja:
- az épületek fenntartási költségeit,
 - lakossági igénybevétel idejére a működési feltételeket,
 - kinevezett szakemberek, illetve kisegítő dolgozók illetményét
 - adott művelődési forma közvetlen kiadásait (előadói díj, foglalkozásvezetők díja),
 - Teleház program megvalósításához pályázaton való részvételhez saját rész biztosítása, Képviselő-testületi döntés alapján.

Záró rendelkezések

- 1. § (1)** Ezen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.
Kihirdetésének napja: 2001.március 1.

Csehbánya, 2001. február 8.

Straub László
polgármester

Fülöp Lajosné
körjegyző